

Verslag Familiedag 2016

(door Jan Pier Cleveringa)

Op zaterdag 9 april kwamen een veertigtal familieleden naar de familiedag in Leiden. In vergelijking met andere jaren een hoge omkomst.

In het lunchcafé van de Hortus Botanicus genoten we buiten van een uitstekend verzorgde lunch met Leidse broodjes, een kruidensoepje en zoete desserthapjes. Na een uurtje bijpraten stond een rondleiding gepland door het Academiegebouw van de Universiteit.

De rondgang stagneerde voor de ingang van het hoofdgebouw: de deur bleek op slot. De pedel was er niet van op de hoogte dat voor deze zaterdag een rondleiding was afgesproken. Dat weerhield prof. Otterspeer niet om alvast met een inleiding te beginnen achter de stenen herdenkingskatheder op de binnenplaats van het Academiegebouw. Deze lezenaar, waar de namen van de hoogleraren Cleveringa, Van Holk en Barge in staan gegraveerd symboliseert het Leids verzet tegen de maatregelen van de Duitse bezetter, waar 75 jaar geleden prof. R.P.Cleveringa zich in zijn beroemde rede openlijk tegen heeft uitgesproken: Libertatis Praesidium (bolwerk van vrijheid).

Herdenkingskatheder op de binnenplaats van het Academiegebouw

Het Academiegebouw is het oudste gebouw van de Universiteit. Het wordt vooral gebruikt voor ceremoniële plechtigheden zoals afstuderen, oraties en promoties. Inmiddels was de pedel op zijn tweewieler gearriveerd met een fietskrat voorop, waarin ongetwijfeld de sleutel lag waarmee hij ons toegang verschafte tot het Academiegebouw. Prof. Otterspeer vervolgde zijn verhaal in de hoofd aula.

Oorspronkelijk was het Academiegebouw een Dominicanessenklooster dat na het Leidse ontzet werd

geconfisqueerd en vanaf 1575 in gebruik werd genomen als 1e Hollandse Universiteit. In het Groot Auditorium staat een dubbel spreekgestoelte. Alleen professoren mogen vanaf het bovenste gestoelte spreken.

Promovendi verdedigen hun proefschrift vanaf het onderste gestoelte. De debatten naar aanleiding van een oratie of promotie waren oorspronkelijk publiekelijk toegankelijk en konden vroeger dagen duren en verliepen veelal heftig. Later werden de promoties faculteitsgebonden en meer formeel. Nu wordt de verdediging traditioneel door de pedel afgesloten met de woorden "hora est", waarna de promotiecommissie zich uitspreekt.

Prof. R.P.Cleveringa hield in november 1940 zijn protestrede vanaf het onderste gestoelte.

Er volgde een rondleiding door de kleine aula met wandportretten van bekende Leidse hoogleraren, waaronder slechts één vrouw. Een aantal mannenportretten wordt binnenkort vervangen door schilderijenportretten van vrouwelijke hoogleraren. Uiteraard werd ook het zweetkamertje en de togakamer bezocht.

Onder de buste van R.P.Cleveringa werd de jaarlijkse groepsfoto gemaakt.

Ruud bood na afloop prof. Otterspeer het boekje "een Groninger familie" aan, waarmee hij zeer verguld leek. Iets wat teleurstellend voor hem was misschien dat slechts een vijftal van de aanwezigen in Leiden gestudeerd heeft, maar gelukkig zijn er goede alternatieven.

Voor de ingang van de Hortus werden we in twee groepen gedeeld: Cleveringa's met museumkaart

konden direct doorlopen de andere groep volgde met geringe vertraging. Hierna volgde een bevroren rondleiding door de eeuwenoude Hortus met velden bloeiende bolgewassen en groene bodembedekkers, bijzondere Japanse inheemse bomen en struiken, een gouden regen uit 1601 en een tulpenboom, fraaie kersenbloesem en last but not least de medicinale kruidentuin. Tijd om de kas te bezoeken was er niet; om 5 uur ging het hek achter ons dicht.

We sloten de familiedag af met een drankje en een hapje in Grand Café Pakhuis, vijf minuten lopen vanaf het Academieggebouw. Zeer geanimeerde gesprekken en enthousiaste reacties over deze dag. Om kwart over zes vertrokken de meeste aanwezigen. Was het voor de één een thuiswedstrijd, voor anderen duurde het nog twee of drie uur voordat ze weer thuis waren in het hoge noorden na deze geslaagde familiedag in Leiden.

Geertsemaheerd in Slochteren

De 18e eeuwse Geertsemaheerd is een monumentale herenboerderij die bijna tweehonderd jaar in het bezit is geweest van de familie Geertsema. De boerderij was voorheen eigendom van de Stichting Geertsemaheerd en vormt samen met de schuren een rijksmonument. In 2003 werd een grote restauratie afgerond. Tegelijk met de restauratie van de boerderij werd ook de tuin weer in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht: een typische Engelse landschaps tuin die in 1850 is aangelegd door de Groninger tuinarchitect Gerard Vroom.

Het oude pand herbergt drie stijlkamers in het voorhuis. In de voormalige stallen is een grote vergader- en expositieruimte annex horeca ruimte ondergebracht. Achter de boerderij is op de plaats van de oude kapschuur een gebouw verrezen met een zestal appartementen.

In 2015 werd het pand, terwijl het te koop stond, afgesloten door een combinatie van aardbevingsschade en vocht. De herenboerderij en rijksmonument was een jaar geleden al onbewoonbaar verklaard en via hekken van de buitenwereld afgesloten.

Enno Ebels Cleveringa (1801-1870), geboren in het Blauwe Huis in Appingedam, erfde de Alberdaheerd met landerijen van zijn ouders Rudolph Pabus Cleveringa en Cornelia Ebels. Hij trouwde met Jantje Laures Brink in 1827. Het jaar 1828 bracht het jonge paar al direct rampspoed, want op 3 juli van dat jaar werd de Alberdaheerd door de bliksem getroffen en door brand verwoest. In 1854 vond een grote verbouwing plaats. Intussen werd in de loop der jaren het bezit aan land verder uitgebreid. Naast het beheer van het grote landbouwbedrijf werd Enno Ebels Cleveringa in 1844 benoemd tot burgemeester van 't Zandt. Het echtpaar kreeg vijf dochters en één zoon, Rudolph Pabus. Na het overlijden van zijn vader zette Rudolph Pabus met zijn moeder het bedrijf voort en na haar dood in 1890, werd het aan hem toebedeeld. Rudolph Pabus kreeg één zoon, die naar zijn grootvader Enno Ebels werd genoemd. Na het overlijden van zijn moeder erfde hij de Alberdaheerd met 52.91.11 ha land gelegen onder 't Zandt. Enno Ebels heeft zich evenals zijn grootvader in het openbare leven bewogen en werd in 1933 burgemeester van de gemeente. Enno Ebels en zijn

Prof. R.P. Cleveringa

NAM koopt monumentale boerderij Geertsemaheerd in Slochteren

(door Marie-Jeannette Quist)

Enkele jaren geleden hebben wij op de Cleveringa Familiedag een bezoek gebracht aan de Geertsemaheerd in Slochteren.

vrouw kregen twee dochters, waarvan de jongste, Swaantina Martha Cleveringa in 1939 trouwde met **Jannes Steenhuis Geertsema, die in 1910 geboren werd op de Geertsemaheerd**. Hij was landbouwer en zo was met dat huwelijk de voortzetting van het bedrijf Alberdaheerd verzekerd. Hij bracht zelf ook een boerderij mee, de Op ter Borg, welke hij geërfd had van zijn oom Having Steenhuis Geertsema. Jannes en Swaantina Martha kregen twee zonen en een dochter: Having (1943) en Enno Ebels (1944) en Abellina Pieterdina (1946). De Geertsemaheerd is bijna tweehonderd jaar in bezit geweest van de gelijknamige familie.

Jaarlijkse bijdrage voor dekking van de onkosten: 25 euro. Gelieve aan het begin van het kalenderjaar over te maken op bankrekening: **NL98 ABNA 0449 3938 79** t.n.v. St. Familiearchief Cleveringa o.v.v. voor- en achternaam en woonplaats.

Familieberichten

Ons bereikte het bericht dat is overleden op 10 februari 2016: **Hiltje Lutgerdien Barendsen**, dochter van Dien Cleveringa en nichtje van onze oud-voorzitter Hiltje ten Kate-Cleveringa. Zij was een bekwaam psychologe die haar eigen praktijk heeft opgebouwd, zorgvuldig en betrokken in haar werk en naar haar vrienden en familie toe, een trouwe steun voor haar aan Alzheimer lijdende moeder die nog geen jaar geleden overleed juist toen zich bij haar een ziekte openbaarde. Maar bovenal een anker voor man en kinderen in haar gezin.

Familiedag 2017

Als u een suggestie heeft voor de familiedag van volgend jaar, dan hoort het bestuur dat graag, en wel voor 1 september a.s.

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter ad interim

Rudi van der Mark

Secretaris en redactie Nieuwsbrief

Marie-Jeannette Quist

Penningmeester

Enno Steenhuis Geertsema

Leden

Pabus Vos

Jelanay Cleveringa

Jan Pier Cleveringa

Contactgegevens:

Email: mj_quist@hotmail.com

post: Boomkensdiep 28

8032XX Zwolle

Website: www.familiecleveringa.nl

Facebook: [Stichtingfamiliearchief Cleveringa](https://www.facebook.com/StichtingfamiliearchiefCleveringa)